

paa en god Maade, tror jeg ikke, han vil mangle Tilhørere. At der er aabent Dre i vort Folk, derom vidner blandt Andet de mange Menneſker, baade Mænd og Kvinder, der strømme til Høifkolerne rundt omkring, det ſkulde være underligt, om de vordende Embedsmænd ikke ſkulde have lige ſaa aabent Dre for, hvad der bliver meddelt, naar det var Noget, der var værd at høre, og Noget, man ikke lige ſaa godt kunde læſe ſig til hjemme. Det er naturligt — det vil jeg ikke fragaa —, at der vil være Emner, der ere af en ſaa ſpeciel Natur, at de ikke ville kunne ſamle en ſtørre Tilhørerkreds, og der er vel Mænd, ſom ikke ſaaledes have det mundtlige Ord i deres Magt, at de ville kunne gjøre det, men ſom fortræffeligt ville kunne ſkrive om deres Sag. Der er ogſaa mange Emner, ſom der ikke er nogenſomhelſt Grund til at behandle i mundtiligt Foredrag, hvor det mundtlige Foredrag ikke bliver Andet end en blot og bar Gjentagelſe af, hvad der Ord til andet maa være ſkrevet op i Forveien. Under ſaadanne Forhold anſer jeg ikke det mundtlige Foredrag for heldigt; det er aldrig heldigt, at Munden er Stedfortræder for Pennen. Jeg tror, at naar Universitetet blev en fri videnskabelig Anſtalt, vilde det være naturligt, at Profefſorerne offentliggjorde Reſultatet af deres Grønſninger i den Form; de fandt naturligt og beſt, for at de kunde komme Omverdenen til gode, enten det nu blev mundtiligt eller ſkriftligt.

Dette er min Grundbetragtning af Forholdet, at det vilde være heldigt baade for Embedsmændenes Uddannelse og for Videnskabeligheden, om de to Ting efterhaanden bleve ſtilte noget mere fra hinanden. Og gaaende ud fra denne Betragtning vilde jeg ønske, at vi ved denne Leilighed, naar vi ſkulle ind paa en Organifation af Universitetets Forhold, kunde komme til at ſaae endelig gennemført Examenskommiſſioner i de to nævnte Fakulteter. Det er en Ting, ſom forſaavidt ikke behøver at forhandles videre her i Folkethinget; ſom det for længe ſiden har været bevilget, men ikke har kunnet blive til Noget paa Grund af Universitetets Modſtand; men denne maatte vel engang kunne overvindes. Og i Samklang med dette Ønſke om Examenskommiſſioner vilde jeg ſætte Pris paa, om man tillige kunde ſaae Embedsexamen ved de nævnte Fakulteter forandret i den Retning, ſom jeg for lidt ſiden antydede, alſaa noget i Retning af Magiſterkonferents. Der er under de ſenere Mars Forhandlinger om Universitetsforholdene

kommet et Ønſke frem fra Finantsudvalget — jeg er ikke vis paa, om det er fra hele Finantsudvalget eller kun fra en ſtørre Del deraf — et Ønſke om, at Profefſorerne mere end hidtil vilde holde ſig til i en forholdsvis kort Narrække at gjenneſtaa de Discipliner, der forlanges til Examen, ſaaledes at de Studerende derved kunde ſaae al den Veiledning, der behøvedes, og ikke ſkulde behøve at gaa til Manuduktør. Noget ſaadant kan ganſte viſt være heldigt, ja maatte nødvendig, ſaa længe Sammenblandingen beſtaar i den Grad ſom nu; men det er en Tanke, ſom i og for ſig paa ingen Maade tiltaler mig, ja ſom jeg tværtimod i ſig ſelv er en beſtemt Modſtander af; thi det vil gjøre Profefſorerne endnu meget mere, end de hidtil have været det, til Manuduktører, og jeg tror, at vi hellere ſkulle arbejde bort derfra end længere hen derimod, men jeg ſkal indrømme, at, ſaa længe Sammenfiltringen beſtaar, er der Meget, ſom taler derfor. For mig ſtaar det ſaaledes, at man hellere burde gaa en anden Vej, og det var den, at Regjeringen foranſtaltede Haandbøger udgivne i de Sag, ſom kræves til diſſe Embedsexaminer, og hvori der da fandtes det poſitive Stoff ſamlet, ſom kræves til Examen. Naturligviſ maatte diſſe Haandbøger med Mellemrum omarbejdes, da Videnskaben gjør Fremſkridt; men det vilde ſpare Lid baade for Profefſorerne og for de Studerende, og det vilde ſi os fra, at Profefſorerne ſant dybere og dybere ned i Manuduktionsveſenet. Det er ganſte viſt, at den videnskabelige Glands derved vilde gaa af Studeringerne; men denne Glands giver jeg ikke meget for, efter hvad jeg har ſet i min Studeretid ved Universitetet. Hvis man nu ikke kunde ſaae ſaadanne Lærebøger, vilde det ialtſald være godt, om Regjeringen vilde ſørge for, at Profefſorerne udgave deres Forelæſninger, naar de havde ſaaet givet dem en ſaadan Form, at de vare nogenlunde tilfredſe dermed, og at Regjeringen eller Lovgivningsmagten ſaa maatte ogſaa i ſaadanne Tilfælde hjælpe med til, at diſſe Lærebøger kunde ſaaes til en nogenlunde rimelig Pris, ſaa at de ikke bleve ſaa dyre, ſom de under de nuværende Forhold ofte ere. Det vilde være langt naturligere, om de ſaaledes bleve udgivne, end om Profefſorerne med nogle Mars Mellemrum oplæſe de ſamme Kollegiehefter, og de Studerende ſaa maa ſidde og ſkrive dem af igjen. Jeg tror, ſom ſagt, at der derved vilde vindes Lid for de Studerende, thi det er jo tidſpildende